

عنوان مقاله:

مکان یابی زیست محیطی پایانه های نفتی با کاربرد روش فرآیند تحلیل شبکه ای مطالعه موردی: سواحل خلیج فارس (شهرستان بوشهر)

محل انتشار:

دومین کنفرانس برنامه ریزی و مدیریت محیط زیست (سال: 1391)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

منصوره حسن زاده - کارشناسی ارشد محیط زیست، دانشگاه تهران

افشین دانه کار

عمران مرادپور طیبی

حسین یگانه

خلاصه مقاله:

پایانه های نفتی از جمله سازه های مستقر در ناحیه ساحلی می باشند که متولی دریافت و توزیع فرآورده های آلوده ساز نفتی می باشند. این پایانه ها از توانایی زیادی در ایجاد آلودگی و تخریب اکوسیستم طبیعی ساحل و دریا برخوردارند. بدین منظور استقرار مکانی مناسب، اصولی و سازگار آنها با محیط زیست از اقدامات بنیادین به منظور کاهش اثرات زیست محیطی این سازه ها محسوب می شود. در این مطالعه برای نخستین بار روش تحلیل شبکه ای (ANP Analytical Network Process) به منظور مکان یابی این پایانه ها مورد بررسی قرار گرفته است. نخست عوامل موثر در مکان گزینی پایانه های نفتی با مطالعات کتابخانه ای و بررسی میدانی منطقه مورد هدف شناسایی شد. سپس معیار های مناسب با کاربرد روش دلفی غربال شد. معیارهای منتخب در قالب چهار دسته عوامل (Benefits, Opportunities, Costs and) BOCR Risks توزیع شد و مورد مقایسه زوجی قرار گرفت. چهار گزینه مکانی؛ جزیره نگین، جزیره شیف، منطقه لشکری و بندرگاه در محدوده مورد مطالعه انتخاب و از حیث معیارهای مورد نظر و تناسب برای کاربری هدف، مورد سنجش دو به دویی قرار گرفت. نتایج به دست آمده در سطح ارزش های ایده آل، نرمال و خام نشان داد که به ترتیب جزیره نگین از بیشترین و بندرگاه کمترین اولویت را به منظور احداث پایانه نفتی برخوردار می باشد. تحلیل حساسیت نتایج نیز نشان داد که خوشه هزینه ها حساس ترین (با بی ثبات ترین اولویت بندی) و خوشه مزیت ها با کم ترین حساسیت، باثبات ترین اولویت مکانی را ارائه می دهد. بازدید میدانی و بررسی مجدد گزینه های مکانی موید صحت اولویت بندی ایجاد شده بین چهار پهنه مکانی مورد مقایسه بود. صحت و دقت نتایج حاصله به دلیل تناسب ساختاری روش تحلیل شبکه ای در گردهم آوری و بهره گیری از تمام معیارهای اقتصادی، اجتماعی و اکولوژیک در مطالعه حاضر می باشد. همچنین این روش به دلیل برخورداری از فضای شبکه ای گسترده و مقایسات زوجی در تمامی سطوح بررسی، روشی جامع و توانا در انجام مطالعات زیست محیطی، بویژه در مناطق ساحلی معرفی می شود.

کلمات کلیدی:

مکان یابی زیست محیطی، پایانه نفتی، روش تحلیل شبکه ای، خلیج فارس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/147521>

